

Posudek bakalářské práce Viktorie Vítů *Pojem aury mezi Benjaminem a Adornem*, ÚFaR FF UK, Praha 2017

Práce Viktorie Vítů se soustředí na diskusi o pojmu aury mezi Benjaminem a Adornem či lépe řečeno na Adornovu polemiku s Benjaminovým vymezením úpadku aury a jeho důsledků. Autorka nejprve definuje pojem aury na základě relevantních Benjaminových textů (kap. 1) a poté představuje Adornovu kritiku (kap. 2). Hlavní obsah a vlastní přínos předložené práce pak spočívá v autorčině zhodnocení této kritiky (kap. 3). Viktorie Vítů zejména ukazuje, že Benjaminův požadavek politizace umění nelze číst jako přitakání instrumentalizaci či „heteronomizaci“ umění.

Všechny tři části práce Viktorie Vítů považuji za zdařilé a vhodně plnící příslušné cíle. Zatímco první kapitola má charakter shrnujícího referátu, druhá část rekonstruuje hlavní argumentační kroky a předpoklady Adornovy polemiky s Benjaminem. Autorka mj. ukazuje, že Benjamin jednoduše neztotožňuje auratičnost a autonomii, a rekonstruuje Adornovu vlastní pozici (včetně kritiky tzv. „masového umění“) jako pozadí jeho kritiky Benjaminova. V závěrečné části pak Viktorie Vítů poučeným způsobem tematizuje Benjaminem vytyčenou alternativu fašistické estetizace politiky a komunistické politizace umění, aby klíčový problém politizace umění usouvztažnila s výklady z předchozích částí. Neváhá se přitom vymezit vůči některým interpretacím benjaminovských badatelů. Ačkoli je téma předložené práce konkrétní a v určitém smyslu partikulární, Viktorii Vítů se jeho sledováním daří vystihnout klíčové rozdíly v *celkovém* přístupu Benjaminova a Adorna k soudobé situaci umění.

Na základě propracované argumentace tak Viktorie Vítů ukazuje, že pro Benjaminova je aura především „reliktem starší umělecké praxe – rituálu, a pokud nedokážeme přijmout technickou reprodukovatelnost s tím, co nám nabízí, a nejsme skrze ni ochotni vstoupit do nové, politické praxe, jednáme kontrarevolučně. A to především z toho důvodu, že tím udržujeme starou uměleckou praxi, která počítá s aktivním a kreativním autorem na jedné straně a pasivním, receptivním publikem na straně druhé“ (36). Z předložené práce je přitom jasné i to, že problémem není ani tak auratičnost jako jakási vlastnost uměleckých děl, nýbrž „způsob, jakým se k nim [tj. k uměleckým dílům] vztahujeme, to, že neustále lpíme na hodnotě originálu“ (37).

Práce Viktorie Vítů po mém soudu optimálně splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci a nadto přehledně a čtivě zpracovává téma, jehož neprůhlednost nebývá

sekundární literaturou vždy odstraněna, nýbrž naopak zvětšena. I proto jde o cenný příspěvek zejména do benjaminovského bádání.

Práci jednoznačně doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit ji jako *výbornou*.

V Urbanově 22. 8. 2017

Martin Ritter, Ph.D.